

İDARİ İŞLEMİN İPTALİ KARARININ UYGULANMASI

IMPLEMENTATION OF THE DECISION ANNULMENT OF THE ADMINISTRATIVE ACT

İhsan Deniz AY*

ÖZ

Hukuk devleti ilkesi, işlem ve eylemleri hukuka bağlı olan ve olması zorunluluk teşkil eden bir devlet idealine dayanmaktadır. Ancak bu idealin hem hayata geçirilebilmesi hem de hayata geçirildiği ölçüde mevcudun korunabilmesi için birtakım koruyucu mekanizmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda idari yargı, hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biri olmanın yanı sıra onu koruyan ve gerçekleştiren bir kale niteliğindedir. İdari yargı denetimi, bünyesinde iptal davası ve tam yargı davası olmak üzere iki çeşit davayı barındırmaktadır. Tam yargı davası, idarenin mali açıdan sorumlu tutulmasını sağlayan bir dava olup iptal davası ise idari işlemlerin hukuka ve yasal düzenlemelere uygunluğunun denetimine olanak vermektedir. Her iki dava, hukukla kuşatılmış bir idare idealine dayanmaktaysa da; iptal davasının idari yargının gelişim süreci ve teorik arka planının izah edilebilmesine daha elverişli bir pozisyonda olduğu ifade edilmektedir. Keza idari işlemin iptaline karar verilmesiyle birlikte dava konusu idari işlemin hukuken sakat olduğu tespit edilerek tesis edildiği tarihten itibaren hukuk âleminden etki ve sonuçlarının kaldırılmasına karar verilmektedir. Ancak idari işlemin iptaline karar verilmesi çoğu durumda tek başına yeterli olmamakta; verilen iptal kararının, ilgili idare tarafından

* İdari Yargı Hâkim Adayı, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
ihсандenzay@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3941-4185

uygulanması gerekmektedir. Elbette uygulamanın iptal kararının amaç ve icabını karşılar nitelikte olması gerekmektedir. Bu durumda; iptal kararlarının uygulanması bakımından ciddi bir sorun teşkil eden iptal kararının amaç ve icabına aykırı uygulamaların tespit edilerek bu tür uygulamaların ortadan kaldırılması, hukuk devleti ilkesi bakımından önem taşımaktadır. Bu bağlamda üzerinde durmak istediğimiz husus ise adli yargı teşkilatı içinde yer alan infaz görev ve yetkisiyle donatılmış mercilerin, benzer anlayışla idari yargı teşkilatı içinde de ve idari yargıya özgü olarak ihdas edilmesidir.

Anahtar Kelimeler: İdari Yargı, İptal Davası, Amaca ve İcaba Uygun Uygulama, İptal Kararının Uygulanmaması, İdari Savcı

ABSTRACT

The principle of the rule of law is based on the ideal of a state whose transactions and actions are dependent on the law and which is a necessity. However, some protective mechanisms are needed both for the realization of this ideal and for the protection of the existing to the extent it is implemented. In this direction, the administrative judiciary, besides being one of the requirements of the rule of law, is a fortress that protects and realizes it. Administrative judicial review includes two types of action, namely action for annulment and full remedy action. Full remedy action is a lawsuit that serves to hold the administration financially responsible, while action for annulment allows the supervision of the compliance of administrative actions with the law and legal regulations. Although both cases are based on the ideal of an administration surrounded by law; It is stated that the action for annulment is in a more convenient position to explain the development process and theoretical background of the administrative judiciary. Likewise, with the decision to cancel the administrative act, it is decided to remove the effects and consequences of the administrative act, which is the subject of the lawsuit, from the legal realm as of the date it is established by determining that it is legally disabled and diseased. However, in most cases, the decision to annulment the administrative act is not sufficient on its own; The decision of annulment must also be implemented by the relevant administration. Of course, the application must meet the purpose and necessity of the annulment decision. In this situation; It is important in terms of the principle of the rule of law to determine the practices contrary to the purpose and necessity of the annulment decision, which, in common terms, constitute a flaw in the enforcement of annulment decisions. In this context, the point we want to focus on is the establishment of the authorities equipped with the duty and authority of execution within the judicial jurisdiction organization, with same approach within the administrative judiciary organization and specific to the administrative judiciary.

Keywords: Administrative Judiciary, Action for Annulment, Implementation with Purpose and Necessity, Non-Implementation of Annulment Decision, Administrative Prosecutor